

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-227/17-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Masarykova základní škola a mateřská škola Český Těšín
Sídlo	Komenského 607/3, 737 01 Český Těšín
E-mail právnické osoby	info@masarykovazsms-komenskeho.cz
IČ	60784512
Identifikátor	600136361
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Michal Nešporek
Zřizovatel	Město Český Těšín
Místa inspekční činnosti	Komenského 607/3, 737 01 Český Těšín Albrechtická 84, Stanislavice, 735 62 Český Těšín Komenského 1910/9, 737 01 Český Těšín Slovenská 1911/1, 737 01 Český Těšín Akátová 1361/17, 737 01 Český Těšín Vělopolská 21, Horní Žukov, 737 01 Český Těšín Komenského 610/7, 737 01 Český Těšín Frýdecká 691/34, 737 01 Český Těšín
Termín inspekční činnosti	21. 2. 2017 – 24. 2. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou, podle příslušných školních vzdělávacích programů, podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním,

středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů základní školy a mateřské školy a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů. Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu školní družiny s příslušnými ustanoveními školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Masarykova základní škola a mateřská škola Český Těšín (dále „škola“) sdružuje základní školu (tři místa poskytovaného vzdělávání), mateřskou školu (pět míst poskytovaného vzdělávání), školní družinu (tři místa poskytovaného vzdělávání), školní jídelnu a školní jídelnu – výdejnu. Škola se dlouhodobě specializuje na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve školním roce 2016/2017, k termínu inspekční činnosti, základní školu navštěvovalo 569 žáků v 27 třídách. Speciální vzdělávací potřeby mělo 65 žáků. Pro 35 z nich škola vypracovala individuální vzdělávací plány. Ve škole se vzdělávají 3 cizinci a jsou zřízeny tři speciální třídy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. V základní škole se vyučuje podle devíti školních vzdělávacích programů. Ve třídách prvního stupně, ve kterých se vyučuje podle Daltonského plánu, se aplikuje výuka matematiky podle profesora Hejného (podrobněji na [www stránkách školy](http://www.masarykovazsms-komenskeho.cz)). Nejvyšší počet žáků v základním vzdělávání je 700 žáků. Mateřská škola má šest tříd. Jedna třída je zřízena jako „firemní školka“ pro děti zaměstnanců škol a zřizovatele s prodlouženým provozem. Nejvyšší počet dětí v předškolním vzdělávání je stanoven na 127 dětí a je v posledních letech plně využíván. Všechna pracoviště mateřských škol se řídí společným Školním vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání s názvem „Barevná řeka poznání“, jehož cílem je smysluplně obohacovat denní program dítěte v předškolním věku a probouzet v něm aktivní zájem o objevování okolního světa. Školní družina má v 8 odděleních zapsáno 166 žáků. Školní stravování je zajišťováno vlastní školní jídelnou a na odloučených pracovištích smluvně se školními jídelnami ostatních škol.

Veškeré aktivity škola přehledně prezentuje na webových stránkách www.masarykovazsms-komenskeho.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy, ve funkci od května 2016, při své činnosti vychází z koncepce rozvoje školy, velký důraz klade na činnost školy v oblasti spolupráce se zákonnými zástupci dětí a žáků a potřebnou péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Vnitřní dokumenty školy, včetně výročních zpráv, podávají reálné informace o aktivitách školy a podporují funkční organizaci vzdělávání.

V základním vzdělávání zajišťuje vzdělávání 41 kvalifikovaných učitelů, 10 asistentů pedagoga a 1 školní psycholog. Dva učitelé si doplňují požadovanou kvalifikaci dalším studiem. Čtyři učitelé, kteří vyučují ve třídě zřízené pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (lehké mentální postižení), nemají vystudovanou speciální pedagogiku. Jde jen o částečné úvazky a o zkušené vyučující. Učitelé se průběžně zúčastňují vzdělávacích akcí v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a nové poznatky uplatňují v každodenní praxi. Ve škole příkladně pracuje školní poradenské pracoviště, které tvoří

výchovná poradkyně, metodička primární prevence, speciální pedagožka a školní psychologka. Speciální pedagožka odpovídá za činnosti související s péčí o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, pro které zajišťuje škola odpovídající reedukační péči, vypracování a kontrolu individuálních vzdělávacích plánů ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními. Výchovná poradkyně zajišťuje zejména komunikaci se sociálními pracovníky a dalšími subjekty, kteří participují na řešení problematiky především absence žáků. Škola tyto a podobné případy projednává na výchovných komisích a v případě potřeby i na pedagogických radách. Dostatečná pozornost je věnována i profesnímu poradenství. Školní metodička primární prevence se zaměřuje zejména na vytváření pozitivního školního klimatu, rozvoj sociálních dovedností žáků a jejich postojů ke společensky akceptovatelným hodnotám.

Činnost v předškolním vzdělávání zabezpečuje 13 kvalifikovaných učitelek, z toho si dvě doplňují požadovanou kvalifikaci studiem. Ředitel školy účelně delegoval kompetence na zástupkyni pro předškolní vzdělávání, která řídí jednotlivá pracoviště po stránce provozní a organizační. Zajišťuje hospitační činnosti a další odborné vzdělávání. Učitelky se vzdělávají v oblastech předškolní pedagogiky, tyto poznatky se jim daří efektivně aplikovat do každodenní praxe.

Zájmové vzdělávání ve školní družině zajišťuje 8 kvalifikovaných vychovatelů. Jedno oddělení je vytvořeno pro žáky s těžkým zdravotním postižením. Hlavní náplní školní družiny je pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost, příprava na vyučování, odpočinková činnost, spontánní a příležitostné akce. Plnohodnotně doplňuje základní vzdělávání. Nabízí množství zajímavých a různorodých zájmových aktivit a podporuje rozvoj individuálních zájmů žáků. Veškeré aktivity jsou vhodně zaměřené na rozvoj osobnosti žáků. Žáci využívají ke sportovním a pohybovým aktivitám tělocvičny, při příznivých povětrnostních podmínkách školní hřiště.

Plnění koncepčních záměrů školy podporuje vícezdrojové financování a aktivity vedení školy v oblasti získávání dalších finančních prostředků. Finanční priority k zabezpečení realizace vzdělávání si škola ve sledovaném období určovala dle svých rozpočtových možností. V roce 2015 byla ukončena realizace projektu „Moderní vzdělávání blíž k přírodě“ spolufinancovaného Regionální radou regionu Moravskoslezsko a zřizovatelem. Finanční prostředky byly použity na vybudování nové přírodovědné učebny a její vybavení novými učebními pomůckami, čímž se podpořil rozvoj dovedností žáků. Zřizovatel se každoročně podílí na spolufinancování zotavovacích pobytů žáků.

Seznámení s riziky a poučení dětí a žáků v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně požární prevence byla zahrnuta do celého průběhu vzdělávání. K úrazům žáků dochází především v hodinách tělesné výchovy a při sportovních aktivitách. Škola přijímá opatření ke snižování úrazovosti. Úrazovost dětí je minimální. Škola spolupracuje při výuce dopravní výchovy s Městskou policií a žáci se účastní dopravních soutěží mladých cyklistů doplněných o zdravotní vědu, ve kterých dosahují dobrých výsledků.

Pro zlepšení stravovacích návyků je škola zapojena do projektu „Ovoce a zelenina do škol“. Pitný režim je zajišťován pro žáky v době obědů a pro děti v mateřských školách po celou dobu pobytu formou samoobslužného režimu. V budově základní školy Komenského 607 škola poskytuje doplňkový prodej potravin na základě smluvního vztahu prostřednictvím bufetu provozovaného jiným právním subjektem. Nabídka prodáváných potravin je v souladu s platnou vyhláškou. O dietní stravování není ze strany strážníků zájem.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitace se uskutečnily u většiny pedagogických pracovníků základní školy na všech pracovištích. U všech byla patrná snaha vycházet při své činnosti z dosavadních zkušeností a znalostí žáků. Na žáky byly kladeny jasné a věkově přiměřené požadavky. Metody a formy byly vhodně zvoleny vzhledem k vývojovým předpokladům žáků a stanoveným cílům vzdělávání. Učitelé uplatňovali pozitivní motivaci. Podporovali aktivitu a tvořivost žáků, poskytovali jim dostatečný prostor pro seberealizaci a rozvoj přirozeného nadání ve všech dílčích oblastech. Hodnocení ze strany vyučujících bylo pravidelnou součástí vzdělávání převážně na prvním stupni. Uplatněny byly mezipředmětové vztahy a byly připomínány vztahy probíraného učiva k reálným životním situacím, k využití v praxi. Ve sledovaných hodinách převládala frontální výuka, která byla v některých hodinách doplňovaná samostatnou prací žáků a činnostmi v malých skupinách, které vedou žáky k týmové a vzájemné spolupráci, kooperaci, toleranci a rozvoji sociální gramotnosti. Žáci vhodným způsobem používali odpovídající pomůcky a výukové materiály. Vzájemné hodnocení žáků a sebehodnocení ve výuce nebylo využíváno, i když se v některých případech nabízelo. Při výuce pracovali vyučující i žáci s výpočetní technikou, funkčně byly využívány interaktivní tabule a dataprojektory. Ve třídách s integrovanými žáky působili vedle učitelů i asistenti pedagoga, což usnadňovalo individuální přístup k jednotlivým žákům při výchově a vzdělávání. Činnost asistentů pedagoga se pozitivně odrážela ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami především v kvalitě poskytované individuální pomoci. Kooperace asistentů pedagoga a učitelů v běžných třídách byla na dobré úrovni.

Při vzdělávání žáků ve speciálních třídách byly vhodně uplatňovány metody a formy výuky, které respektovaly individuální zvláštnosti, možnosti a schopnosti žáků. Alternativní metody výuky, speciální pedagogické postupy a individuální přístup ve sledovaných hodinách vhodně doplňovala přítomnost asistenta pedagoga. Pro posílení sebevědomí a přiměřené otevřenosti žáků panovala ve vyučovacích hodinách přátelská atmosféra. Byl navozen pocit důvěry a bezpečí, sebedůvěra žáků byla posilována kladným hodnocením nebo pochvalou.

Pro všechny děti v mateřských školách byly vytvořeny rovné příležitosti pro zapojení se do kolektivu ostatních dětí. V době inspekční činnosti bylo sledováno celodenní vzdělávání dětí. Učitelky u dětí podporovaly zájem o prováděné činnosti vhodnou motivací a byly uplatňovány metody prožitkového učení. Vyjadřování dětí bylo podporováno učitelkami při rozhovorech jak s dospělými, tak mezi dětmi ve třídě. Ve spontánních činnostech se děti zapojovaly po příchodu do třídy do již rozvinutých her na základě vlastního rozhodnutí nebo si vybraly a rozvíjely hru novou. Se zájmem tvořily z různorodého výtvarného materiálu a zachycovaly prožitky z činností vztahujících se k aktuálnímu týdennímu tématu. Zvolené formy a metody vzdělávání respektovaly věkové složení tříd a náročnost prováděných činností i dovednosti dětí. Po dobu inspekční činnosti nebyly zaznamenány aktivity týkající se objevování, pozorování a experimentů. Jemná i hrubá motorika byla rozvíjena vhodně zvolenými činnostmi. Pohybové aktivity byly zařazeny do denních činností a děti je prováděly se zájmem. Hygienu děti zvládaly samostatně, děti dvouleté byly vedeny k jejímu postupnému osvojování a prohlubování. V celém průběhu vzdělávání učitelky nedostatečně využívaly sebehodnocení a vzájemného hodnocení dětí.

V dílčích inspekčních vstupech ve školní družině byla zaznamenána pozitivní atmosféra a průběžné vedení žáků k všestranné a otevřené komunikaci, toleranci a ohleduplnosti. Aktivity žákům vychovatelky organizovaly, zohledňovaly jejich individuální potřeby. V odpoledních blocích byly vhodně nabízeny relaxační a tvořivé činnosti i dostatek možností zapojit se do společenských nebo pohybových her a soutěží, což bylo žáky maximálně využíváno. Zjevné bylo příznivé sociální klima během celého průběhu odpoledne. Žáci mají možnost navštěvovat různé zájmové kroužky (sportovní, pěvecký,

ekologický apod.) i společné školní akce. Při své činnosti školní družina intenzivně spolupracuje se zákonnými zástupci, zřizovatelem a místními spolky a organizacemi.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola informuje zájemce o vzdělávací nabídce i dalších činnostech na svých webových stránkách. Nabízí dětem i žákům rozličné aktivity, které obohacují vzdělávací nabídku (lyžařský a plavecký kurz, škola v přírodě, kulturní a divadelní akce, adaptační kurzy, atd.). Propojenost činností mezi jednotlivými součástmi školy je výrazná hlavně na odloučeném pracovišti ve Stanislavicích (mateřská a základní škola, školní družina). Vyučující základní školy získávají přehled o znalostech jednotlivých žáků a výsledcích vzdělávání prostřednictvím běžných hodnotících nástrojů. Jedná se hlavně o ústní zkoušení, písemné práce vytvořené školou, pozorování, výsledky zadaných prací, aktivitu žáků ve vyučovacích hodinách a rozhovory. O výsledcích vzdělávání a další činnosti škola informuje zákonné zástupce žáků prostřednictvím žákovských knížek, na pravidelných třídních schůzkách, konzultacích s učiteli a při osobních setkáních ve škole. V loňském školním roce z celkového počtu 542 žáků prospělo s vyznamenáním 327 žáků. Úspěšní jsou také ve sportovních, vědomostních a dalších soutěžích. Učitelé s výsledky žáků dále pracují a podle potřeby přijímají adekvátní opatření ke zlepšení. Potřebným žákům nabízejí možnost doučování a konzultací, která jsou žáky využívána. Škola při vzdělávání žáků spolupracuje především se zákonnými zástupci a školskou radou.

Mateřské školy poskytují zákonným zástupcům průběžné informace o organizaci a aktualitách týkající se činností konkrétní mateřské školy. Při osobním kontaktu pak učitelky doplňují rodičům další potřebná sdělení. Jednotlivé záznamy o vývoji, vzdělávacím pokroku dětí a procesu učení jsou stručné. Nedostatečně zachycují vývoj jednotlivých dětí a neposkytují tak účinnou zpětnou vazbu. Jsou zpracovány zpravidla jen jednou za rok. V době inspekční činnosti mezi sebou děti i zaměstnanci bez problémů komunikovali, dovedli řešit drobné problémové situace. Děti uměly přiměřeně vyjádřit své požadavky a potřeby, disponovaly odpovídající slovní zásobou. Vztahy mezi nimi byly většinou tolerantní a bezkonfliktní. Dokázaly si zorganizovat hru, promítat do ní své zkušenosti, měly pro ni dostatek času, mohly ji dokončit nebo později v ní pokračovat podle vlastního zájmu. Dětem s odloženou školní docházkou a dětem v posledním ročníku před nástupem do základní školy jsou předkládány náročnější úkoly. Učitelky s nimi individuálně pracují zejména v odpoledních činnostech. Vzájemné prolínání spontánních a řízených činností přispívá k plnění cílů a záměrů integrovaných bloků v požadovaném rozsahu.

Činnosti a výstupy žáků školní družiny mají velmi kladné ohlasy nejen u ostatních spolužáků, rodičů, ale i veřejnosti. Žáci mají možnost se i s rodiči zapojit do projektových činností (podzimní tvoření, různé dílny apod.), kde si ověřují své získané dovednosti a kompetence.

Závěry

Hodnocení vývoje

Na základě konkurzního řízení došlo v roce 2016 ke změně ve vedení školy.

Škola se zapojila do projektové činnosti a programů, které umožňují zkvalitnění vzdělávání žáků a dětí.

Silné stránky

Škola se cíleně a dlouhodobě zaměřuje na individuální i skupinovou integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

V mateřské škole je zřízena jedna třída pro děti zaměstnanců škol a školských zařízení a zaměstnanců zřizovatele s prodlouženým provozem.

Ve školní družině je jedno oddělení pro žáky se zdravotním znevýhodněním a postižením.

Slabé stránky

Příležitosti k cílenému vedení dětí a žáků k sebehodnocení a k vzájemnému hodnocení nejsou plně využívány.

Záznamy o vývoji, vzdělávacím pokroku dětí a procesu učení nedostatečně zachycují vývoj jednotlivých dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Podporovat ve větší míře sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků a dětí.

Zařazovat v mateřských školách ve větší míře pestřejší metody a formy práce s dětmi hlavně v oblasti objevování a experimentování.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenování do funkce ředitele školy ze dne 19. 05. 2016
2. Organizační řád čj. ZSO 112/2016 ze dne 1. 7. 2016
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Ř 189/2013“ a „Ř 190/2013“ (1. st. DALTON) platný od 1. 9. 2013
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Ř 184/2013“ a „Ř 185/2013“ (1. st. KLASIK) platný od 1. 9. 2013
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Ř 198/2013“ a „Ř 199/2013“ (ŠVP pro žáky s LMP) platný od 1. 9. 2013
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Ř 194/2013“ a „Ř 200/2013“ platný od 1. 9. 2013
7. Školní vzdělávací program pro obor vzdělávání základní škola speciální „Ř 1870/2010“ platný od 1. 9. 2010
8. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Barevná řeka poznání“ SZO 112/2015 platný od 1. 9. 2015
9. Školní vzdělávací program školní družiny „SZŘ 130/2016“ platný od 1. 9. 2016
10. Pokyn ředitele školy č. 14a)/2016 ke školním vzdělávacím programům ze dne 25. 8. 2016 (společné vzdělávání)
11. Školní řád čj. Ř/2754/06 včetně dodatků č. 1 - 6 platný v době inspekční činnosti
12. Vnitřní řady školní družiny čj. Ř 219/2012 a čj. Ř 218/2012 platné v době inspekční činnosti
13. Rozhodnutí č. 1 ze dne 23. 1. 2017 (seznam platných směrnic)
14. Jmenné seznamy zaměstnanců školy s podpisy stvrzující seznámí s Rozhodnutím č. 1 (11 listů)
15. Třídní knihy vedené ve školním roce 2016/2017 (základní škola)
16. Webové stránky školy www.masarykovazsms-komenskeho.cz

17. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016 ze dne 5. 10. 2016
18. Zápisy z pedagogických rad ze dne 19. 1. 2017, 22. 11. 2016 a 25. 8. 2016 (základní škola)
19. Rozvrh hodin platný v době inspekční činnosti
20. Organizační směrnice upravující odborný rozvoj zaměstnanců včetně dalšího vzdělávání pedagogických zaměstnanců ze dne 22. 10. 2013
21. Plány odborného rozvoj zaměstnanců na školní rok 2016/2017
22. Minimální preventivní program 2016/2017 ze dne 15. 9. 2016 (základní škola)
23. Program proti šikaně ze dne 25. 8. 2016 (základní škola)
24. Personální dokumentace (doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků)
25. Rozhodnutí ředitele školy č. 3 ze dne 24. 2. 2017 (pedagogičtí pracovníci bez speciální pedagogiky)
26. Školní matrika
27. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Barevná řeka poznání“ čj. SZO 112/2015 s účinností 1. 9. 2015
28. Školní řády mateřské škol včetně provozních řádů platných v době inspekční činnosti (čj. ZSO 116/2015, čj. 122/2015, čj. ZSO 115/2015, čj. ZSO 120/2015 a čj. ZSO 114/2015)
29. Třídní knihy jednotlivých tříd, k termínu inspekční činnosti (mateřská škola)
30. Třídní vzdělávací programy jednotlivých tříd na školní rok 2016/2017, k termínu inspekční činnosti (mateřská škola)
31. Hodnotící list - evaluace třídního vzdělávacího programu, k termínu inspekční činnosti (mateřská škola)
32. Záznamy o dětech, Hodnotící listy dětí, k termínu inspekční činnosti (mateřská škola)
33. Účetní závěrka k 31. 12. 2016 ze dne 1. 2. 2017 a Hlavní kniha prosinec 2016 tisk 17. 2. 2017
34. Zpráva o hospodaření příspěvkové organizace za období 01. 01. 2016 – 31. 12. 2016 ze dne 17. 2. 2017
35. Dokumentace a doklady školní jídelny a výdejny za období říjen 2016 až leden 2017
36. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu / na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Karel Richter, školní inspektor

Karel Richter, v. r.

Mgr. Jiřina Budíková, kontrolní pracovnice

Mgr. Jiřina Budíková, v. r.

Mgr. Daniel Jakubek, školní inspektor

Mgr. Daniel Jakubek, v. r.

Bc. Oldřiška Křenková, kontrolní pracovnice

Bc. Oldřiška Křenková, v. r.

Mgr. Josef Navrátil, školní inspektor

Mgr. Josef Navrátil, v. r.

Mgr. Ivana Radová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Radová, v. r.

V Novém Jičíně 20. 3. 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Michal Nešporek, ředitel školy

Mgr. Michal Nešporek, v. r.

V Českém Těšíně 24. 3. 2017